

2 CENTESIMI

Predbrojba za Monarhiju
iznaša 4 K za 3 mjeseca.
Pojedini broj 2 pare.

Abbonamento per la
Monarchia: Corone 4
per 3 mesi. Un singolo
numero 2 cent.

Abonnement für die
Monarchie vierteljährig
4 K, einzelne Nummer
2 Heller.

OMNIBUS

2 HELLER

Za uvrštenje objava u
„Malom oglašniku“ plaća
se za svaku rječ 2 pare.
Najmanja pristojba 30 p.

Per le inserzioni d'avvisi
nel „Notiziario d'affari“
si paga per ogni parola
2 cent. Tassa minimale
30 centesimi.

Jedes Wort im „Kleinen
Anzeiger“ kostet 2 h.
Die niedrigste Taxe 30 h.

Izlazi svaki dan osim nedjelje i svetka
u 11 ura prije podne.

Esce ogni giorno eccettuato le dome-
niche e feste alle 11 ant.

Erscheint täglich außer an Sonn- und
Feiertagen um 11 Uhr Vormittag.

Uprava i uredništvo — Amministrazione e redazione — Administration und Redaktion: Tiskara LAGINJA i dr. prije J. Krmpotić i dr., PULA — Via Giulia br. 1.

Il convegno di Racconigi e gli italiani dell'Istria.

Un giornale dei rinnegati scrisse a proposito di questo convegno delle sciocchezze e nonsensi da trovarsi indotti di occuparsene pure della questione.

La verità storica si è, che fino a poco tempo fa, in Italia l'opinione pubblica era del tutto dalla parte dell'errore. Gli Italiani, prestando fede alle melate parole dell'ebraico »Piccolo« e suoi compagni nel Litorale, versavano in piena buona fede, nel madornale errore che l'Istria e in generale tutto il Litorale sono terre eminentemente italiane, con un pugno di Croati, capitati pochi anni fa dalla croazia e protetti a spada tratta dal governo austriaco.

Ma oimè quanto diversa era la realtà. E a poco a poco quest'erronea convinzione andò scemando. L'Italia conobbe il reale stato delle cose, e conobbe pure che i più grandi nemici del popolo Italiano sotto la corona degli Absburg sono »Il Piccolo« e c. v. »Irredentismo scemò di molto in Italia e in un lontano avvenire, non vi resterà d'esso traccia di sorte.

Date queste condizioni, è più che naturale che il ministro Tittoni possa stringere sinceramente la mano al ministro Aehrenthal e che questi vadi incontro a S. M. il Re d'Italia, colla piena convinzione che ha da fare con un Re, che non permetterà acchè si propaghino idee del tutto sbagliate e pericolose di irredentismo politico.

Di questo stato di cose ne vorrebbe sfruttare la camorra sedicente italiana! Essa pretende, dal momento che l'intesa italo-austriaca è perfetta, di venire portata in palma della mano!

L'intesa è stata conchiusa, ovverosia rinnovata fra italiani e austriaci, e cogli italiani non hanno nulla da fare i rinnegati, non hanno nulla da fare coloro i quali, a bella posta spargevano le male voci nell'Italia! Questa infelice genia di gente, che per tanti anni ingannava l'opinione pubblica in Italia, e che fu sempre nemica giurata d'un sincero accordo delle due potenze, vuole ora, dopo rinnovata la pace, usufruirne a suo beneplacito! Maggior sfacciataggine, proveniente non so, se da imbecillità politica o do un innata malvagità, non si può pretendere!

La camorra parla dell'università italiana a Trieste e del ginnasio italiano a Pola. In primo luogo noi rifuggiamo dal dover trattare coi camorristi. Cogli onesti italiani è tutt'altro affare, con loro i croati se la intenderanno benissimo, e la futura università italiana a Trieste ed altre scuole medie non saranno d'inciampo al progresso morale e materiale della grande maggioranza del paese — la Slava.

Ma come volete che noi trattiamo colla camorra, che pretendendo a Trieste un università, ci nega una scuola popolare!

Come volete che non lottiamo contro il ginnasio italiano di Pola fino acchè dalla camorra ci viene pure negata una scuola popolare, quando contro l'unico ginnasio croato nell'Istria a Pisino, ven-

nero sollevati mari e monti, quasi che tutti gl'italiani avrebbero da perire e quando in generale lungo l'Istria vi sono oltre 15.000 ragazzi Slavi (privi di ogni elementare istruzione perchè la camorra che tiene in mano le sorti dell'Istria vi si oppone con tutte le forze.

Gl'italiani quindi, nel loro proprio interesse devono finirla una buona volta per sempre, con i loro odierni capi partito che conducono la causa italiana alla perdizione, e in base al reciproco riconoscimento dei propri doveri e diritti innalzare le sorti di questa nostra povera Istria.

NOTIZIE.

Locali.

Tentato avvelenamento?

Ieri verso le 5 pom. una donna da Dignano (Bumbara) passando per Montegrande s'avvicinò alla casa di Carlo Černjul e, credendosi inosservata, gettò nell'attigua cisterna un pacco.

Avviatasi tosto verso Vallelunga, fu inseguita da due donne testimoni del fatto, e fatta arrestare da un gendarme, al quale denunciò l'accaduto. La »bumbara« dichiarò che il pacco le fu consegnato da una signora di Pola. La cisterna venne tosto chiusa.

Attendiamo ulteriori notizie.

Asino prepotente.

Nicolò Zanetti fu Pietro d'anni 29 da Val Male, denunciò che li 20 corr. alle 6 pom. passando per Monvidal, presso la campagna di Giovanni Globac, gli saltò addosso un asino e lo morsicò alla mano destra. L'asino gironzava senz'alcuna custodia.

Perduto.

Maria Zudulić da Monte Grande 390 perdetto li 21 corr. alle 9 ant. al Mercato un fazzoletto con entro 8 cor.

A Giuseppe Domianić da Valdibecca li 16 m. c. mentre pascolava al Foibon fuggirono 3 pecore (due nere e 1 bianco-rossicia) del valore di cor. 40 nè poté fin ora rinvenirle.

Percosse.

Matteo Crisanaz cocchiere (vettura N. 1) li 21 corr. alle 3^{1/2} pom. presso la chiesa del Duomo percosse alla testa, schiena e braccio sinistro il ragazzo Giovanni Rastovich che si avvicinò alla sua vettura con un carretto.

HRVATSKA STRANA.

Ljudi na posao!

Za učiniti samo malo dobra valja mnogo raditi, a zlo dolazi samo po sebi. Pušti neka te nadvlada lenost, prekriži samo za jedan čas ruke, eto to je zlo gotovo. Nemojmo se zato čuditi da ima još toliko brižnoga našega svieta koji s kamorom glasuje. Kamora je zlo u sebi, za širiti to zlo dosta je ne raditi ništa na narodnom polju.

A u čemu pak sastoji taj narodni rad? Misle nje koji da je dostatno ako idu glasovati za predložene svoje stranke, i

zatim da mogu mirnom savješću zaspati jer su tobože učinili svu svoju dužnost. Ne valja ti brate. Ti kada ideš na izbore, sliši vojnika kad ide na bojno polje da se mjeri sa protivnikom. Ali promisli malo koliko se je godina taj vojnici vježbao dokle se je mogao valjano pripraviti na boj.

Od godine 1866. kad su naši mornari potukli talijanca kod Visa, nismo imali kod nas rata te je pred dva dana prošla četrdeset i prva godina mira, i proć će Bog zna koliko godina da do rata neće doći, nu vojnici uvijek se vježbaju, uvijek straže kao da je neprijatelj pred vratima.

Tako mora da bude i u narodnom životu. Raznovrstni je rad u narodnom polju, prema mjestnim prilikama valja istoga udesiti, o tome neka razmišljaju učeniji ljudi, oni koji imaju iskustva te narodu pomognu,

Čitaonice, društva, neprestano sastajanja, gospodarstvena udruživanja, ustanovljenje posujilnica itd., eto neizmerno polje narodnog rada. Oboružajmo narod, oružjom znanja, pak kada bude zvan da vrši svoju dužnost na izbore, možemo mirni biti, jer ga neće nikakav novac podkupiti, nikakva prijetnja prestrašiti, nikakav obzir u kući držati.

Samo složno, samo uztrajno pak će nam biti bolje. Složno opetujem jer sloga stvara čudesa, i ako se baš u svemu potpunoma ne slažemo, ne valja zato potući se pred svetom kao i dječurlija već kao ljudi snošljivi postupati sa svima i do mala ćemo pobirati plodove našega rada.

U gradu Puli nas je mnogo hrvatskih radnika. A nemamo jedno radničko društvo. Svrha radničkim društvima je da se ljudi sastaju, pogovaraju, pomagaju jedan drugoga.

Nu kako je grad Pula dosta raširen jedno veliko narodno društvo nebi uspjevao. Ljudi bi se sastajali jako rietko radi dalićne te time društvo nebi imalo onu moralnu korist za koju ide. Pametno je dakle, kako se je onomadne izrazio naš zastupnik dr. Luginja, da se dademo na posao pak osnujemo u raznim predjelima grada narodna društva a naša centralka neka bude »Narodni Dom«. Tamo ćemo se kod velikih kakvih prigoda na tisuće i tisuće, sastajati pak ćemo onako dostojanstveno i muževno zagrimiti izdajicama našega naroda: Još nas ima, ima još Hrvata!

* * *

I počelo se nešto u tom smislu raditi. Dne 30. pr. mjeseca konstituiralo se konsumno društvo u Verudi, želiti je da se osnuje zatim i mala čitaonica. U Međulinjskoj cesti ima liepi broj hrvatskih radnika, te čujemo da će se i tamo osnovati konsumno društvo a zatim kad se vidi kako bude isto uspjevao, otvoriti će se mala čitaonica. Nek se složte ljudi u Krociji, u Kastanjeru i Monvidalu itd. Trebajuli savjeta, evo nas u Puli, ima nas nekoliko pripravnika dati savjeta i pouke. Napried braćo jer ako zaspimo slabo će biti za nas.

Kupujte „OMNIBUS“.

VIESTI.

Dalmatinski skup.

U subotu, kao javili slavila se četrdeset i prva godišnjica Viškog boja, te je taj dan Dalmatinski skup po svojem vrlo predsjedniku g. Niku Mardešiću poslao Admiralu Montecucoli ovaj brzojav, naravski u krvatskom jeziku:

*Preusvićenom Admiralu Montecucoli-u
Tivad.*

Oriti će se kroz vjekove hrabrost junaka koji pod vodstvom neumroga Tegetthoffa zapečatiše vjernost Cesaru otabinu dragoj. Vječna slava bezsmrtnim lavima spasiteljima naše mile Dalmacije.

*Dalmatinski skup
Predsjednik: Mardešić.*

Pazinski abiturienti.

Kako javljeno subotu u večer dali su abiturienti Pazinske hrv. gimnazije koncert a na njihovu čast dalo je Pazinsko gradjanstvo iza koncerta banket. Pozivu se je odazvalo mnogobrojno občinstvo. Na koncertu nastupili su sami djaci sa gudalačkim koncertom, pjevačkim i tamburaškim zborom. Sve točke programa bijahu divno proizvedene, osobito se pako dopala krasna pjesma »Na rastanku«, ispjevana od g. učitelja Jelušić i uglazbena od g. M. Braiša.

Na banketu tekla je zabava neprisiljeno, te je izrečeno više nazdravica, kojima je red otvorio načelnik grada Pazina g. dr. Kurelić. Sve je bilo uzhićeno i zadovoljno na svemu što se tiče gimnazije, današnjih abiturienata i zabave.

Talijanske sljeparije.

Kako valjda znate slavila je Italija pred malo dana stogodišnjicu rođendana Garibaldi. O njemu smo neki dan napisali par redaka.

Nego s tim se je imenom prilično sljeparilo i sljepari se danomice u Italiji. Tako n. pr. u jednom boju kod Mentane (blizu Rima) gdje se borio Garibaldi ostalo je 1000 mrtvih od njegove vojske. Pred malo vremena u spomen 40 godišnjice te vojske pozvala je vlada nek se jave još živeće udovice tih 1000 palih vojnika, i javilo se nakon malo vremena ništa manje nego..... 4800 udovica!

I među nama Hrvatima ima huncuta ali da bi se za tisuću pokojnika prijavila četiri tisuća i osamsto udovica toga nema te previše ta stvar zaudara po lopovsku.

Do vidjenja u Filippi ili kako bi se talijanski reklo: arriveredi a Filippi.

I ove rieči čitali ste kadgod u novinama. Ove riči rabe jedna stranka koja je bila potučena pak se nada skoroj pobjedi u drugoj bitki.

Između nas i talijana dakle, prigodom Rizzieve »pobjede« stvar stoji ovako: za Rizzia ono je bila Pirova pobjeda zato on nima niti srdca sjediti u parlamentu i sve nekako izgubljen i tužan hodi po Beču, a naš Luginja sa 20 hiljada glasova može mu se u brk smijati i reći mu; do vidjenja u Filippi, najme do šest godina u Puljskom kotaru.

Odkuda je pak došla ta rieč Filippi. To je nastalo tako. Govoreći o Pirovoj pobjedi, spomenuli smo Rimljane i njihovu vlast.

Medju glasovitim vojskovođjama Rimskimi bio je *Giulio Cesare*. Taj veliki muž bio je postao najprvi u Rimskoj državi te je imao vrhovnu vlast. Pod njim još Rimski država nije bila carstvo već republika, to znači da oblast nije polazila od oca na sina, već se je biralo svako toliko godina predsjednika kako to čine u Americi. Giulio Cesare želio je da predsjednička čast postane carskom čašću, te time osigura krunu svojim potomcima. Proti tomu su se digli njekeji velikaši i dne 15./3. godine 44 prije Krsta ubiše Cesara. Ubojice Giulia Cesara slavili su za malo vrijeme slavje, činilo se da je sve njihovo, dok ih napokon poslie 2 godine kod grada *Filippi* ne potuče protivna stranka. Malo godina zatim Rimski država bi proglašena carstvom. I tako kad se misli komugod reći da će se do malo viditi tko će biti jači, kaže mu se: do vidjenja u Filippi.

Hrvati!

Hrvatska djeca u Istri ne imaju hrvatskih škola.

Za tu hrvatsku djecu ne brini se ni vlada, ni istarska pokrajina.

Samo i jedino misli, radi i muči se za tu djecu „Družba Sv. Cirila i Metoda za Istru“.

Hrvati! Pomozite djeci hrvatskoj u Istri.

— Dajte koji što može!

Bog će Vam platiti.

Vlastnik i izdavač: **Tiskara LAGINJA** i dr.
Odgovorni urednik: J. Kusák.

Mali oglasnik.

Piccolo notiziario.

Ciena do 15 rieči 30 para, preko svaka rieč 2 p.

Za veće trgovačke oglase može se dobiti cjenik u našoj papirnici; jamči se za nisku cieniu.

Fino a 15 parole il prezzo è di 30 cent. e ogni parola di più 2 cent.

Per le inserzioni commerciali di più grande formato si può ritirare la tariffa nella nostra tipografia, i prezzi non temono concorrenza.

Si ricevono le inserzioni in italiano, croato e tedesco.

D'AFFITTARE una casetta, camera e cucina con uso negozio. Gas, acqua, lisciaia in casa. Insinuarsi via Flaccio N. 61, Castagner. 2

D'AFFITTARE una camera con due letti e camera e cucina. Via Carducci 57, I piano. 3

Ivan Gašparini-Gržina

II i Sin II

trgovina istarskog vina te maslinovog ulja

na malo i veliko.

PULA, Via Carducci, 1.

Preporučamo našim u gradu i okolici naše prokušano

Istarsko vino

i prvu vrst

Maslinovog ulja.

Jamčimo da ćemo p. n. mušterije dobrom robom i niskom cijenom podpuno udovoljiti. 1

DRUŽBINE OLOVKE

dobivaju se u tiskari

LAGINJA i dr. - PULA

VIA GIULIA, 1.

Sillich & Bucavetz

Riva del Mercato Vecchio N. 1

(ex Macelleria)

notificano al P. T. Pubblico che hanno traslocato il loro negozio di salumerie, cibi freddi, frutta fresche e secche ecc. dalla Via Carducci in Riva del Mercato N. 1 e si raccomandano per le relative ordinazioni. 2

Sillich & Bucavetz

obala starog trga br. 1

(bivša mesarna)

javljaju P. n. občinstvu prenos trgovine suhog mesa, voća friškoga i suhoga, od ulice Carducci na obalu starog trga br. 1, te se preporučuju za odnosne naručbe. 2

Velike prostorije za skladište ili dućan u prizemlju kuće Via Sissano gdje se sada nalazi skladište vina g. A. Tranfić

iznajmljuju se sa danom 1. augusta t. g.

Popitati se u vlasnika g. Frane Barbalica Restaurant-Caffè „Giardino Elisabetta“.

OGLAS.

Gostiona - Restaurant „Narodni Dom“.

Danas i sljedeće dane od 7 zapodne unapried

VELIKI KONCERT

prvoga tamburaškog zbora iz Zagreba.

Jamči se za dobru i točnu poslužbu. ULAZINA PROSTA.

Istrianer Weinbaugenossenschaft

in POLA

hat stets am Lager Istrianer und dalmatiner Weine bester Qualität.

Istrianer rot und weiss	
Weine von	36 bis 40 K
Roter Terranowein I. Qualität	44 > 48 >
Muskateller weiss	50 > 60 >
Muskat dessert hochfein	100 — — >
Lissaner Vugava	70 — — >
Dalm. Blutwein	50 — — >
Opollo	44 — — >
hochfein	56 — — >

Alle Preise verstehen sich per 100 Liter franco POLA. Weinproben werden auf Verlangen in die Wohnung gestellt. Bestellungen können mündlich in Komptoir Viale Carrara, „Narodni Dom“, brieflich, oder telefonisch (Tel. Nr. 26.) erfolgen und werden sofort ausgeführt.

Odlikovani s 3 srebrnimi kolajnama u Gorici godine 1891. 1894. 1900.

Častna diploma i zlatna kolajna u Vidmu godine 1903.

Zlatnu kolajnu i zaslužni križ u Rimu godine 1903.

Svijećarna na paru J. Kopač, Gorica, ul. Sv. Antona b. 7.

Preporuča proč. svećenstvu, crkvenom starešinstvu, p. n. slavnom občinstvu svijeće iz prijesnog početnog voska. Kilogram po K 5.— Za prijesnost jamčim s K 2.000. Tamjan Myrrhae, Styrax, fitilja i stakla za vječno svjetlo po jeftinoj cijeni. Gg. Trgovcima preporučam svijeće za pogrebe, za božićno drveće, vošteni svitci i med najjeftinije vrsti uz veoma niske cijene. Žuti vosak kupujem u svakoj množini po najvišoj dnevnoj cijeni.

Na zahtjev šaljem oglasnik franco.

Moderna krojačnica

Vicolo della Bissa, 7.

Preporuča se p. n. občinstvu za izradbu odijela po najnovijem kroju. Velika zalih svakovrstnog sukna najnovije fačone, prispjelog baš ovih dana i uvijek na skladištu na izbor.

Jedini u Puli koji izradjuje sokolska odijela.

Preporuča se braći sokolašima i ostalom našem občinstvu.

Sa veleštovanjem

Ivan Videka i dr. krojač

ISTARSKA POSUJILNICA u PULI

Prima zadrugare, koji uplaćuju zadrughnih dielova jedan ili više po kruna 20.

Prima novac na štednju od svakoga, ako i nije član te plaća od istoga 4 1/2 % disto bez ikakvog odbitka.

Vraća na štednju uložene iznose do 1000 K bez predhodnog otkaza, a iznose od 1000 K ako se nije kod uložnja suglasno ustanovio veći ili manji rok za otkaz, uz otkaz od 8 dana.

Zajmове (posude) daje samo zadrugarom, i to na hipoteku ili na mjenice i zadužnice uz garanciju.

Uredovni sati svaki dan od 9—12 sati prije podne i 3—6 sati poslie podne; u nedjelju i blagdane osim jultja i augusta mjeseca od 9—12 prije podne.

Društvena pisarna i blagajna nalazi se u vialo Carrara vlastita kuća (Narodni Dom) prvi pod desno, gdje se dobivaju pobliže informacije.

Ravnateljstvo.

Narodna Tiskara i Knjigovežnica LAGINJA i drug.

prije J. Krmpotić i drug.

Via Giulia br. 1. — PULA — Via Giulia br. 1.

PREPORUČA SE ZA:

TISKARSKE, KNJIGOVEŽKE, GALAN-TERIJSKE RADNJE SAMA IZRADJUJE PEČATE

IMADE U ZALIHU TISKANICE I KNJIGE ZA P. N.

OBČINE, CRKVE, ŠKOLE, TRGOVAČKE KNJIGE, PISANO-ODVJETNIKE, POSUJILNICE I KE ZA ŠKOLE, PISARSKIE I KONSUMNA DRUŠTVA RISARSKIE POTREBŠTINE

PRODAJA PAPIRA NA MALO I VELIKO.